

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem posloplju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
izdiren z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Prejemniki se ne vračajo in se morajo
pri naročilih do pondeljka pred izdajo do-
ločne številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številik pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 13.

V Ptuju v nedeljo dne 30. junija 1901.

II. letnik.

Naši deželni poslanci.

Deželni zbor v Gradcu je sklican, ali naši slovenski poslanci so zopet ostali doma, in pri tem se jim niti vredno ni zdelo, svojim volilcem povedati zakaj, da ne morejo svojih mandatov posluževati, za katere so prej prosili in katere so le zategadelj dobili, ker so kmetom vsakojake lepe obljube delali. Da, niti kmečkih shodov se ti gospodje ne upajo sklicati, da bi se vsaj opravičili, temuč oni hočejo le volilne može skušati zbrati in se na tihem posvetovati, da bi tako volilci ja nič ne zvedeli, po čem gospodje koprnijo. Vsakdo, kdor razmere na spodnjem Štajerskem pozna, ve, da naši kmetje slabejše živijo in manj denarja imajo, kakor kmetje na gornjem Štajerskem. Bogata Štajerska dežela je toraj dolžna ubogemu slovenskemu kmetu odpomoči in sicer skoz zidanje železnic, regulacijo rek, brezobrestnimi posojili in denarnimi podporami za kmetijska društva. Dalje, naše kmetško ljudstvo noče nebenih novih davkov, ampak zmanjšanje sedajšnjih, posebno deželnih doklad na žganje. Konečno zahteva naš kmet pravično predrugačbo sedajšnjega volilnega sistema. Kmet plačuje davke pravno tako, kakor ljudstvo v mestu, on hoče toraj

svojega poslanca sam voliti in ne še le prej volilnega moža, ter zahteva pomnoženje kmetških poslancev, tako da ne bodejo imeli meščani, ampak kmetški stan večino v deželnem zboru.

Kaj pa zahtevajo gospodje doktorji in profesorji, katere so ubogi spodnještajerski kmetje izvolili za svoje deželne poslance? Oni vpijejo: „Proč od Gradca,“! to se pravi, oni hočejo imeti svoje c. kr. namestništvo za Spodnji Štajer, svoje višje deželno sodišče, svojo finančno direkcijo, svoj deželni odbor, da bi mladi gospodi doktorji, njihovi sinovi tam lepe službe dobili in da bi tudi drugi gospodje po 5000 gld. v svoj žep vtakniti zamogli brez da bi jim treba delati bilo, kakor profesor Robič. Kaj bimi storili, ko bi Nemci tej želji ustregli? Mi bi mogli dvojne davke plačevati, da bi vse te nove urade zdrževali in naše vrle doktore in njih soproge, njihove sinove in žene teh, in potem še vse druge sorodnike te družbe rediti! Dragi kmet! kar ti potrebuješ in zahtevaš, vsega tega tvoji poslanci nočejo. Kar pa tebi škodi, to hočejo oni, in k temu hočejo te tudi pregovoriti; gospodje pa hočejo dobro jesti in piti, ter nič delati, kakor g. Robič — na stroške kmeta. Ako si toraj pameten, poženi vse te gospode pri prihodnjih volitvah k zlodeju, potem

Konsumna društva, njihov začetek in konec.

Prenehanje starega zapeljanega štajerskega kmeta o konsumnih društvih
(Konec.)

Marsikdo misli, da pri konsumnem društvu ni nič stroškov. Pa jih imajo le dosti. Konsumno društvo vodi drugi, kmet pa mora dober stati s svojim predoženjem in hrbet nastavljati, da ga drugi bičajo.

Trgovec pa dela in vodi vse sam, a vkljub vsemu prizadevanju pride vsak teden veliko pridnih trgovcev na boben.

Kmet stopi sam sebi na noge, če h konsumnemu društvu pristopi. Veliko lažje proda zase poljske priplake, ko jih ima le malo na prodaj. Konsumno društvo mu nabere od vseh udov veliko množino. Če pa kupec veliko zalogo žita vidi, hoče vredno kupiti. Gotovo ste se na sejmih prepričali, da kedar veliko živine pripečejo, so tudi kupci svojeglavni in le po nizkih cenah plačajo.

Če se kmetu dobro godi, tako se godi dobro tudi vsem drugim stanovom.

Ali so trgovci krivi, če na Ruskem in v Ameriki pridelajo veliko pšenice in se cena zniža?

Ali so trgovci krivi, da vredna ogrska pšenica poplavlja trge ali tržišča po naših deželah in ceno tlači?

Ali so trgovci krivi, da mrz ali toča nam kmetom žito in vinograde uniči, da potem kmet nobenih dohodkov nima?

Ali so trgovci krivi, če je kmet prevzel od svojih starišev posestvo z velikimi plačili, tako, da ga že obresti zadušijo, in če je moral za prevzitek najlepše njive prepustiti?

Ali so trgovci krivi, če mora sin k vojakom? Mesto da bi sin doma delati pomagal, mu mora oče še denarja pošiljati; namesto sina pa dragega hlapca plačevati.

Ali so trgovci krivi, če kmetu ogenj vse posloplje

smejo oni mirno svojo „obstinenco“ goniti, kajti potem ne bo šlo več na tvoje stroške.

Klin s klinom.

Gospod Jonas, urednik „Gospodarčeka“ trgovcev ne more trpeti. Advokate in doktorje ima rad, te hvali pri vsaki priložnosti, trgovci pa so mu na pol vragovi. Da bi tudi kmete proti kramarjem naščuval, domišljuje si vsemogoče laži. Tako piše on v številki 2 „Našega doma“:

„Samo, kadar kmet prinese denar v štacuno, tedaj imajo za nas sladke besede rekoč: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrbtom osle kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl“. Pred svetom nas tako sramotijo, kakor da bi bili kaki divjaki.“

Mi smo takoj vedeli, da so te trditve zlagane, ali, da bi mi ljubemu g. Jonas-u ne storili krivice, odgovorili smo sledeče:

„Gospodarček“ pripoveduje v svoji zadnji številki, da so trgovci, kateri kmeta, ko pride k njim kupovat sicer prijazno pozdravijo s sladkimi besedami: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ Drugači pa nam za hrbtom osle kažejo in nas imenujejo „bindišer trotl“. Mi sicer nismo kaj takega še nikoli slišali, ali, ako „Gospodarček“ po domače „Naš dom“ to pripoveduje, mora že res biti. Mi bomo našim bralcem dokazali, da mi s kmeti tudi resnično držimo in ne tako s trgovci, kakor „Gospodarček“ lažljivo trdi. Mi tedaj tem potom tirjamo in zahtevamo od urednika „Našega doma“, g. Jonas-a, da nam imena tistih malopridnih trgovcev imenuje, da bomo tudi mi naše bralce pred takimi trgovci svarili in da bodejo potem naši bralci vedeli, kateri trgovci slovenskega kmeta zasramujejo in izdajo. Ako pa nam g. Jonas imena tistih trgovcev ne imenuje, potem je on sam so-

sežge, če mu živina pogine, če svinjska kuga veliko škodo napravi?

Ali so trgovci krivi, če živina ne gre v denar, ker tujih kupcev ni?

Ali so trgovci krivi, če trgovci s prešiči svinje zdaj veliko ceneje plačujejo ko poprej? Ko je bila hrvaška meja zaradi svinjske kuge zaprta, so se svinje v naših krajih dobro prodajale, zdaj pa hodijo kupci večjidel na Hrvaško, ker svinje tem ceneje dobivajo.

Kje so pa bili prej tisti čarovniki, ki hočejo s praznimi obljubami kmeta po tako nevarnem podjetju kakor je konsumno društvo, v bogastvo spraviti?

Varuj se jih! Varuj se, dokler ni prepozno!

Če bi kmet od konsumnih društev kakega zboljška pričakoval, je ravno tako, kakor če bi ga oči bolele in bi si on nogo zavezal!

Velikokrat se kak svet prav lepo bere in govori, pa v resnici se še le vidi, da ni nič kruha iz te moke.

Svoj stan si bo kmet še le tedaj zboljšal, če ne bo brez potrebe na vsak semenj hodil, pa denar zapravljal, namesto da bi doma kaj delal;

vražnik kmetskega stanu, lažnik in slepar. „Gospodarček“! ven torej z imeni kmečkih sovražnikov.“

Mesto da bi on sedaj naznanil imena tistih krivičnih trgovcev, ali pa priznal svojo laž, poskuša se g. Jonas v številki 3 „Gospodarčeka“ po sledečem receptu ven „izšvindlati“: On piše:

„Ali si ti naš sodnik? „Štajerc“ je ka zelen od jeze, odkar izhaja naš list. Posebno mu hudo dene, da smo mu mi kar korajžno obraz povedali, da je nemčurski kramarski list. On sicer taji, vendar se izda vsaki trenutek. V zadnjem listu se je zopet zavzel za trgovce, kateri se kmetu od spredaj sladkajo, od zadaj pa pravijo „bindišer trotl“. „Štajerc“, ki pravzaprav moral kmete braniti, se je zavzel v zadnji številki za take trgovce, ter zakričal nad nami: „Povej imena takih trgovcev, sicer si lažnik.“ Oj ti neumni nemškurček! Misliš, da si ti naš sodnik, misliš, da smo ti mi dolžni odgovarjati, misliš, da je treba samo zarenčati nad nami in nam skoči srce v hlače. „Štajerc“, ti si bil že od nekdaj nesramen in si še zdaj. Če pa hočeš imena onih trgovcev izvedeti, pridi k nam, izvedel boš trgovce pa še tudi nekaj družega.“

Ljubi g. Jonas! Mi vsekakor nismo tvoji sodniki, ali vsakdo in naj si bo še najpriprostejši težak in kmetski hlapec, sme o možu, ki ljudi nalaže in ščuva, soditi in ga obsoditi, ga izdati in opljuvati. Mi ne bomo k tebi prišli, pač po bomo tukaj pred 20.000 bralci „Štajerca“, samimi poštenimi kmeti povedali, kaj si ti, in ako se čutiš nedolžnega, idi k sodišču pa nas toži. Ti si že leta sem prikrajševalec časti iz navade in lažnik. Ti veš sam najbolje, kolikrat si že zaradi tvojih lažij imel opraviti pri sodišču.

Ako pa še tebe zaradi tvojih lumparij zgrabi za vrat, potem pričneš se jokati in prosiš za od-

Če ne bo za vsako malenkost tožil in po sodnih hodil ter ves svoj denar zapravdal; Tisti je najbolj moder, ki se v nobene tožbe ne poda;

Če bo zavaroval proti škodi ognja ne samo hišo in gospodarska poslopja, ampak vse kar ima, tudi proti toči, potem ima vendar podporo, če ga nesreča zadene;

Če si kmet prizadeva, dobra plemena konj, krav in svinj, kakor tudi dobrega semena pšenice, ovsar, lanenega semena, vinskih trt itd. pridobiti in z marljivim obdelovanjem zemlje povzdigniti nje rodovitnost. Za lepo blago bo zmirom veliko več skupil, kakor za slabo;

Če bo jablane, hruške in drugo sadno drevje z žlahtnimi cepiči požlahtnjeval in travnike in njive dobro gnojil, potem bo od od svoje kmetije prav dobre dohodke imel.

Tudi za vino, če ga hrani v čistih, dobrih, zdravih sodih, bo več denarja dobil, in vino bo okusno in zdravo ostalo.

Zdaj veste, zakaj denarja ni!

šanje! Dne 16. marca letošnjega leta pisal si ti časniku „Südsteirische Presse“ sledeče pismo:

„Jaz podpisani Eduard Jonas, izjavljam s tem, da živo obžalujem, ker sem oni, pod mojim uredništvom v „Südsteirische Presse“ dne 5. julija 1900 proti gospodom J. Kasimir, V. Schulfnk, J. Kollenz, J. Gspaltl in Bratom Slawitsch in drugim nemškim trgovcem naperjeni zasramovalni dopis razglasil in s tem v omenjenem članku senahajajoča ča straz žaljiva očitanja prekličem. Razen tega dal je g. Jonas za Štajerca 100 kron, da bi mu trgovci odpustili in ga ne zapreti stili! Kmetje! ta človek naj bi vas podučeval in bil kmečki list? Fej hudič!

Klerikalni shod v Slov. Bistrici.

Klerikalno zborovanje vršilo se je dne 9. t. m. gostilni tukajšne posojilnice. Na tihem so se klerikalci in njih zvesti pristaši zbrali. Isto nedeljo se po cerkvah s prižnic naznanilo, da se bode tudi brezplačno pilo in jelo in res zbrala se je truma žejnih lačnih. Govorniki so prišli iz Ljubljane in Maribora, ker ljudstvo znanim domačim govornikom že več ne verjame.

Klestilo se je v prvi vrsti črez liberalce, zadolžne poštenjake in „Štajerca“. Krščansko ljudstvo do bližnjega pokazala sta v prvi vrsti duhovnik Anton Korošec iz Maribora in neki Vencajz (pravijo mu pater) iz Ljubljane s hujskanjem ljudstva. Krepko mlatil je tudi črez „Štajerca“ laporski župnik Medved, kot kmečki prijatelj, ter pozabil povedati, da nalaga iz ljubezni do kmeta, laporčanom velikanska tlačila z nepotrebnim podiranjem in zidanjem farovžnega poslopja. Kmetje imajo ja denar, če ravno ponanjkuje večkrat soli in obleke za deco. — „Ti „Štajere“, tvoja ura se bliža“, je nek duhoven izrekel, da pred letom ti bodejo zapeli „libero“, (to je smrtno pesem) in te pokopali zastonj. Rajši pa bi naj ti

hujskači in puntarji razodeli, kolikim kmetom se je zapela ob času njihovega hujskanja smrtna pesem na posestvih in kolkim se še bode. — Kmetje odpirajte zmiraj bolj oči — Preteklo leto so Vas slepili z zadržgami in konsumom in slul je neki Ivan Kač, iz Zalca v „Slov. Gospodarju“ kot kmečki rešitelj. Da pa take moči kakor Kač, kateri še ni imel nikoli niti eno brazdo zemljišča v posesti in je od nekda le občinski писаč, ne more kmetom iz skušnje kaj koristnega svetovati, je ljudstvo sprevidelo. Zdaj potju kot kmečki odrešenik od kraja do kraj mladi duhoven Korošec iz Maribora. No kmetje, sodite sami. Sinček majhne kočlarije v Slov. goricah plezal je od mladih let po šolskih klopeh, z dobroto drugih prišel v teologijo, je zdaj učitelj v semenišču ter dobiva prav dobro plačo iz štibernice. Tega gospoda edina skušnja je, da napada kot glavni urednik „Slov. Gospodarja“ med drugimi stare poštene skušene može. Ta gospodek, kateri morda pšenice od rži ne pozna, nima druge skušnje kakor zauživat, kaj drugi pripravljajo, se predrzno povišuje za kmečkega rešitelja. Svet! ali si že, ali še le bodeš narobe. Potem pa se kmetom tako godi, ker imajo od nekda take rešitelje. Sami pač dospejo v sladkem življenju do velikanskega premoženja, — kmet pa trpi.

Pilo in jedlose je pri tem zborovanju prav v obilni meri in neki teh prenapojenih je prišel domu brez klobuka, drugi s potolčeno glavo. Zanimivo videti je bilo odpotovalno krdelco proti Gornji Bistrici pod vodstvom kaplana s Tinj na Pohorji. Bilo jih je 23, med temi 3 kmetje, 19 pa drvarjev in viničarjev; rogovlili in vpili so kakor zdivjani kopači, ponosno je šel kot prvi in voditelj te družbe tinski kaplan. Daleč naprej šla sta hitrim korakom g. tinski nadučitelj in kmet Dvoršek, videlo se je, da se sramujeta iste tovaršije. Da se je pri zborovanju nekaj pretepalo, nam ni treba posebej omeniti, ker to sliši pri klerikalnih zborovanjih k dnevnemu redu.

Krstilo se je to zborovanje, da se ljudstvo ložje

Premislite, ali potrebuje kmet zdaj konsumno blago za varuha ali jerofa?

Ne!

Prej ga ni bilo treba. Naši stariši so tudi brez konsumnih društev dobro izhajali in si premoženja pripravili, kmet brez tega nevarnega društva sam kupi kaj hoče, si izbere lepo trpežno blago in ga dobi pri trgovcih skoraj za lastno ceno, prodaja pa kjer in kadar hoče.

Če ima kmet kaj za prodati, trgovci prihitijo nad njega in mu poljske pridelke iz rok pipljejo.

Trgovci si tudi prizadevajo poljske pridelke v svoje dežele poslati, da kmet večjo ceno doseže.

Posnemajte moje nauke, držite se vašega gospodarstva, ki vam da tako lepo neodvisnost in ne dajte v svojo škodo nepotrebnih skrbi za druge naložiti. Potem bodete mirno zaspali in ne bodete nikomur pomagati. Angelj mirnosti, ki je v mnogih krajih odšel, se bo nam zopet prikazal.

Varujte se posebno tudi tistih čarovnikov, kateri

Vam bogastvo obečajo, da ne bode zadnji vinar iz vaše hiše izletel.

Dokaz tega svarila je: polom vinarske zadruge v Vipavi, polom konsumnega društva v Šoštanju, polom konsumnega društva v Šent — Iju, polom mlekarke zadruge poslanca Povšeta v Ljubljani, polom konsumnega društva v Spodnjem Kašlju pri Ljubljani, kjer je moral načelnik plačati 1000 gld. škode, vsak ud pa po 35 gld. in več takih društev, ki so že tako oslabela, da bodo v kratkem žalosten konec storila.

Hranilnice v Lvovu so leta 1899 in 1900 veliko milionov napravile, ker so si voditelji med seboj denar izposojevali.

Lani je propadla posojilnica v Nussdorfu pri Dunaju in so zadržniki izgubili 400.000 gld. Pri propadli posojilnici v Melniku na Češkem so udje izgubili 320.000 gld., ravno zdaj pa je armenska cerkvena posojilnica v Lvovu prodadla. Voditelja te posojilnice, necega kanonika, so zaprli, škof Izakovič je od žalosti umrl, udje pa so izgubili velikansko denarja.

prekani, z imenom „Katoliško kmečko društvo“. Več dni po zborovanju se je še slišalo govorjenje: „Pijača bila je boljša kakor vso čvekanje, kedaj pa še bo kaj zastonj, pa še bomo šli.“

Kmetje! dobra reč in dobro zborovanje ne potrebuje mite in brezplačnih pijač in jedil. Ti „Štajerc“ pa nič ne plačaš pijače, če kje zboruješ, si pač siromak, kakor smo mi kmetje. K zborovanju jih pride tako zmiraj v velikem številu, istih pa, ki bi prišli samo jest in rogovilit, ne potrebujemo. Stvar je jako važna in se more brez sile in mite resno in pametno postopati.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Haaga poročajo, da se z vladne in tudi z druge strani vpliva na Krügerja, naj sklene mir. Tudi angleška vlada baje deluje na to, da bi Krüger odnehal, toda Krüger odklanja vse ter se ne da omajati. Med angleškimi liberalci, kateri so bili vedno za mir z Buri, pa je nastal razkol. Dočim angleški listi v najživahnejših barvah opisujejo uspehe svojih rojakov in poraze Burov, katerim se po zagotavljanju angleških žurnalistov godi že obupno slabo, kaže lista izgub, da je bilo minole dni 26 večjih in manjših bojov in prask, angleške izgube pa tako velike, kakor bi se bila vršila prav poštena bitka. Iz Bruslja poročajo, da je izjavil dr. Leyds, da nista bila generala French in Buller nikdar burska vjetnika. Iz Cradocka poročajo, da so bili Angleži pri Waterkloofu tepeni ter da so izgubili 10 mrtvih in 4 ranjence, 66 pa je bilo vjetnikov. Buri pa so izgubili le enega mrtvega, in enega moža so jim Angleži vjeli.

Buri si znajo vedno preskrbeti novega streljiva, živil in obleke. Angleški listi pišejo o tem plenjenju, da Buri ropajo, kadar pa plenijo Angleži, pa pišejo, da «konfiscirajo!» O Burih se poroča, da je njih zdravstveno stanje izborna, da so vedno dobre volje, da jim ne manjka ne jedi ne pijače in tudi ne obla-

Takih izgledov bi se dalo navesti še vse polno, a vsak priča, kako zlato resnico je povedal „Slovenski Gospodar“ v številki z dne 11. aprila 1901. na strani 6, kjer je pisal: „Ne zaupaj v gmotnih ali denarnih rečeh nikomur, niti svojemu najboljšemu prijatelju ne.“

Praprotovo seme.

(Resnična dogodba iz lanskega leta.)

„Povem ti, bodi previden! Ti ne veš, kako se je v nedeljo pri ‚Figabirtu‘ stari Gašpar priduševal in kako je zagotavljal, da vsacega ubije, katerega bo po noči našel pod oknom svoje Katerce. Veš s starim se ni šaliti. Trde kosti še ima in koder udari, tam se pozna. Vem, da je Katerca lepo, brhko dekle in da te skomina po njej, a pravim ti, bodi previden!“

Tako je svaril Zelnikov Andrejček Dacarjevega Blažeta, ko je ta nameraval na večer h Katerci pod okno.

čila, katera so pa večinoma pobrali Angležem, tako da Buri tudi nosijo zdaj rudečo angleško uniformo. Vsed tega se pripeti nemalokrat, da Angleži ne vedo so-li Buri ali lastni rojaki, na katere jim je streljati.

Te dni se je vršil v Queenhallu javen shod, na katerem sta govorila bivša ministra v Kaplandiji Marriman in Sauer. Predsednik shoda je bil Labourchere in tudi več poslancev je prišlo na shod. Z velikim navdušenjem se je sprejela resolucija, ki obsoja južnoafričansko politiko ter zahteva, naj se dovolj Burom popolna neodvisnost.

Razne stvari.

Regulacija Pesnice. Naznanjamo našim cenjenim bralcem, da je c. kr. poljedeljsko ministerstvo vsled prošnje štajarskega deželnega odbora z dne 30. novembra 1900, regulacijo Pesnice na tretji progii 9. sekcije dovolilo. Tega uspeha pa se nimamo zahvaliti poslancem, ampak uplivi nemškega viteškega reda in štajarskemu deželnemu odboru, kakor tudi vrli kmečki deputaciji ki je lansko leto šla v Gradec. Hofrat Plojkovič pa ni naredil nič.

280.000 kron za vinograde od dežele in države bode se letos razdelilo za Spodnje Štajersko, ker je deželni zbor tokrat svoj prispevek zopet za 20000 K povišal. Od tega zneska dobili bodejo kmetje 259.500 K meščani 20500 K.

Našim cenjenim naročnikom in sotrudnikom srčna hvala za doposlane dopise. One pa, katerih dopise zaradi prostora sedaj nismo zamogli natisniti, prosimo potrpljenja. Građiva, posebno iz priprostih kmečkih rok, nam vedno dovolj dohaja, kar je veselo znamenje prihodnosti in probujenosti kmečkega stanu. Tudi prosimo oproščenja, ako tu in tam kak dopis

„Priti pa morem kmalu do nje,“ pravi Blaže. Nikjer ne moreva drugače med štirimi očmi delj časa govoriti in jaz ji morem toliko povedati. Ti povem, da morem priti do nje, naj bo že kakor hoče. Nič ne veš Andrejček, kako bi se dalo poskusiti? Katerca me ima rada in mi je tudi dovolila, da pridem lahko k njej, če mislim, da me ne bo nobeden zasačil.“

„Ja, dalo bi se že, pa težko. Ravnokar mi je nekaj v glavo padlo. Morda si že slišal, kako moč ima praprotovo seme, če ga dobiš na kresno bilo večer? Pravijo, da je človek neviden, če ga nosi v škornjih. Pa kje ga dobiti, to — to!“

„Saj res, Andrejček!“ Seveda sem že slišal, še lansko zimo so mi stari oče pripovedovali, ko sva na peči treske cepila, da je to resnično. Veš, kje bi se dobilo? Pri Šinterjevi Urši, o kateri tudi pravijo, da zna coprati. Toda meni praprotovega semena ne bo dala, ker je še od zadnjič náme jezna radi tistega, ušivega lesu za grabnom.“

„Ti Blaže če veš, da ga ima, kar pojdi k nji, ti ga bo že dala, če ji pomoliš par grošev v roko, saj

skrajšamo ali kaj prečrtamo, ker vsaka stvar ima svoje meje. Le tako naprej! Uredništvo.

Iz Doberle vasi na Koroškem. „Jaz sem govoril; zdaj imate besedo Vi!“ S temi besedami sklepa g. Franco Uranšek, kaplan svoj dopis iz naše vasi v „Mirovi“ št. 24. — Seveda imamo besedo zdaj, a imeli smo jo tudi vže prej in jo bomo obdržali tudi v prihodnje, če bode treba in se nam bode poljubilo. Je-li mislite g. France, da bomo morda Vas vpraševali, kedar nam bode treba govoriti. Motite se zelo. Dolgo pa ste rabili g. kaplan, predno ste skrpali svoj dopis, ki nima ne glave ne nog. Hudir ga pa védi, kako to, da nam niste poslali kar precej popravka po § 19 tisk. zak. vsaj ta prelepi paragraf Vi gospodje . . . . . ob vsaki priliki tako radi rabite. Mogočno ste se enkrat razkorčili — vsaj dolgo-pet ste dosti — in naperili pero proti „Štajercu.“ Ni-li res, čudno se Vam zdi, da prinaša „Štajerc“ iz Koroškega tu in sem kake novice in uganjka Vam je, kedo se skriva za črkami „S. J.“ Seveda Vam to ne mora ugajati, zato pa tudi smatrate „Štajerca“ za tak list, ki v svoji zunajnosti ne kaže nobenega napredka. Bežite no. Kdo Vam pa to vejame? Vsaj sami Veste, kako je naš list zadnji čas napredoval in kako je razširjen v naši okolici. veste pa tudi, da ga naše ljudstvo težje pričakuje, kakor Vašega žegnanega „Mira.“ In baš vsled tega, ker je „Štajerc“ priljubljen in ker probuja nezavedno ljudstvo iz zaslepnosti, zato ste začeli gonjo proti njem. A naj se še toliko s prižnice propoveduje, da bode vsakdo na veke pogubljen, kdor ga bere, ne pridite k cilju, ampak samo reklamo delate za naš list, kajti vsak tem rajše poseže po njem, tem bolj se prepoveduje. Pač res je, „da prepovedan sad najbolje diši.“ Vsa Vaša sveta jeza Vam ne pomaga nič. Svitati začelo se je vendar enkrat tudi v tužnem Korotanu. Tega ste sami izza zadnjih občinskih volitev popolnoma prepričani. Naš kmet jel se je otesati jarma, pod katerim je zdihoval leta in leta. Nismo hoteli sicer odgovarjati Vašim besedam, a ker nam Vi sami svetujete, da naj se damo kje podučiti, kaka razlika je med resnico in neresnico, ter lažjo, bomo

veš, da ti stara gre za par krajcarjev ob polnoči v totenkamro po žebelj od truge.“

„Misliš Andrejček?“ pravi Blaže. Bom pa poskusil. Zdaj pa srečno in pa tiho bodi o tem, kar sva se menila.“

„Tako tiho bom, kakor grob. Náme se lahko zaneseš. Ne povem nobenemu, če mi nebesa obljudi, — ko ne.“

V tem se Andrejček in Blaže razideta.

In res je gnala sama ljubezen do Katerce Blažeta k Šinterjevi Urši po praprotvo seme. In ni bilo zameriti Blažetu! Kdor je videl in poznal Gašperjevo hčerko, ta je moral priznati, da je Katerca deklet, kakoršne ni na daleč na okoli. V lice rdeča kakor kri in zobe kakor iz repe. Ni torej čudo, da je ta deklica, ki je bila po vrhu še zelo prijazna, vnela v Blažetu ljubezen do nje in da je bil pripravljen za njo dati vse, ako tudi življenje.

še par besed spregovorili. Ali naj pridemo mari k Vam g. France, da nas o tem podučite? Nikakor ne! Na pravega bi naleteli! Kdo pa je svoj čas tako gorostasno lagal v Miru? Se-li še spominjate podlih neresničnih napadov na uradništvo in učiteljstvo? Kdo pa je ovadil in denunciral vrlega g. nadučitelja zaradi onega „golaža“ v šoli? Veste li kdo je hotel z podlo lažjo uničiti njegov ugled? Seveda se taji vse po sloveči ligorijanski morali. Mi prav dobro vemo, kedor je bil tajisti dopisun in tudi Vi g. France ga najbrže poznate. In taki ljudje, ki so sami poduka potrebni, si dovoljujejo drugim kaj svetovati. Pezdir v očesu svojega bližnjega pač vidite, a bruna v svojem ne. Vse kar smo pisali, je gola istina in pri tej tudi ostanemo in se Vaše pretnje „da utegnemo prihodnjič bolj trdo skupaj trčiti“ prav nič ne bojimo. Da za Babič-evem nakupom zadruga v Sinči vasi tiči ali je tičala je dognana stvar. Brez vsega vzroka posojilnica ni kupila Babičeve bajte. Jasno tedaj, da dobimo v kratkem prepotrebni konsum. Kaj pa tudi rabi posojilnica tukaj posestva, če ima svoje stališče v Sinči vasi? Mi smo že tukaj z vsem poskrbljeni in posojilnica naj ostane tam, kjer je dosedaj bila in naj ne hodi drugim v zelje. Sicer se je pa ne bojimo prav nič, in ste povsem napačno tolmačili naše besede. Vsaj vsakdo ve, da vse naprave, ki so na klerikalni podlagi ustanovljene, začno enkrat pokati če ne prej, pa slej, a vse pridejo na vrsto. Le poglejte malo na Kranjsko in na Štajersko. Ni ga skoraj dneva da bi ne bilo v „Narodu“ brati: ta in ta konsum je šel rakom žvižgat.“ Gotovo pa tudi še niste pozabili, kar je drž. posl. Gratzhofer trdil o slavni gosp. zadrudi v Sinči vasi? Če pa ste slučajno pozabili, rade volje Vam določimo tisto številko „Štajerca“, ki je prinesla skoraj doslovno prestavo tiste interpelacije. Kaj pa velepomembna obsodba dr. Žlindre v državnem zboru? Ste le taisto čuli in kako Vam je bilo takrat pri srcu. A ker smo vže pri žlindri, naj omenimo, da bi imel naš dopisnik sicer vse tajiste sposobnosti za dovaženje žlindre, a ker ve, da niste s plačilom posebno natančni, boji se, da

Prišedši k Urši, povedal ji je Blaže povod svojega prihoda. Urša ga je po strani gledala in že ga hotela odpraviti, kar vidi, da Blaže vleče iz žepa mošnjček. To jo je potolažilo. Pa odpustila mu vendarle ni, da ji zadnjič ni pustil pobrati suhljadi za grabnom. Hotela se je maščevati nad njim, ker jo je takrat še ozmerjal in prilika se ji je zdaj ponudila.

„Veš, kaj Urša! Če mi ga daš, pobrala boš lahko vse tisto krepelovje tam za grabnom in še par grošev ti dam, samo če mi ga daš in če je res, da me ne more nobeden videti, če ga nosim (seme) v škornjih.“

„Tisto, tisto pa že da!“ pravi Urša. „Nobeden te ne vidi, ako ga imaš pri sebi, če bi tudi v nedeljo popoldan na sredi oštarije stal. Samo tisti te lahko vidi, katerega sam hočeš, da te sme videti, drugi pa ne. To jaz dobro vem, prav dobro. Verjemi mi.“

(Konec prihodnjič.)

bi svoj prislužek ne izgubil, kakor nekateri liferanti pri gospodarski zadrugi v Sinči vesi, dasi v resnici ni jud, ampak prav izboren kristjan, ki le ne more trpeti, da se Vi in pa Vaša klika vtikate v posvetne reči in politiko, namesto, da bi spolnjevali to, kar Vas je Jezus Kristus učil. Menite li, da bi se Vam gosp. France pristojalo, če bi Vi v roke vzeli vajeti in bič ter konjiča pognali v dir? Ste li vže kedaj čitali imenitno povest „o Zgubljenem Bógu? Če ne, prosite našega dopisnika, da Vam posodi eksemplar te povesti ima jih še par na razpolago, v založbi je pa že četrti ponatis pošel. V tej povesti je tudi nek gospod Vaše pasme z „birtahom“ sličen posel opravljaj, poleg tega pa še na „štangi“ svoja „kunštna vretena predstavljal dokler mu nise hlače poknile, katere je potem stacunsko dekle kar na njem zakrpala ter ga pri tem z iglo nekam vbodla, in par kapljic rudeče krvi na svoje rokavce vjela. Vsaj tako v povesti. — Tedaj le „korajža pa šneid“ vsaj sami pravite, da „gliha vkup štrih.“ K koncu Vašega brezmiselnega dopisa pa imenujete našega dopisnika nesramnim obrekovalcem. Zakaj pač? Menda samo zato, ker Vam je enkrat resnico povedal. O naskoku na Vašo blagoslovljeno osebo niti govora ni, še manj pa o organistu, katerega le toliko poznamo, da jo sem in tja v cerkvi z orgljami čisto „folš“ zavozí. — Povedali smo le, da se v vrtni hišici glasba goji in ako bi hoteli glasbo kritikovati, bi se Vam g. France gotovo ne bili tako laskavo zahvalili za izredni vžitek, ki ste ga nam s svojimi „Strassenhauer“-ji napravili. Se je li igralo na glasovirji ali harmoniju, je pač vsejedno, igralo se je in to je glavna stvar. Vsaj Vi gosp. France Uranšek sami pripoznavate „da se je igralo na glasovirji in ne na harmoniju.“ To je pa tudi vse kar smo pisali o Vas g. kaplan. Kaj naj Vam pa še dokažemo? O dokazati in z dokazili podpreti bi se dalo še marsikaj, a za danes Vam še prizanašamo in Vam le toliko na uho povemo, da je bilo pred Vami že mnogo kaplanov tukaj, ko so bili v obče bolj priljubljeni kot Vi. A le-ti niso delali niti poklone proštovi kuharici et comp., niti niso hoteli plesati po njenej piščalki. — Toliko za danes. Da pa ne boste preveč skrbeli, povemo Vam vže zanaprej, da imamo gradiva dovolj in v Vaš prid Vam svetujemo, da se brigajte rajši za Vaš prezvišeni posel, nego za druge stvari, ki ne spadajo v Vaš delokrog, kajti svaka sila do vrjemená. Tedaj do svidenja prihodnjič. S. J.

Junak Muršič od Sv. Benedikta zopet pogorel.

Dne 15. junija vršila se je v Mariboru porotna obravnava proti g. Mravlag-u, županu od Sv. Lenarta in proti uredniku „Marburger Zeitung“ zaradi razžaljenja časti. Tožil ju je g. kaplan Muršič od Sv. Benedikta in sicer zaradi nekega daljšega dopisa izišlega v „Marburger Zeitung“ dne 11. decembra 1900, v katerem je g. Mravlag kot dopisnik omenjenega članka pojasnil delovanje in hujskanje kaplana Muršič-a. Dopis nanašal se je osobito na počenjanje kaplanovo pri Vračko-vem shodu v Št. Lenartu, na nečuveno agitacijo proti „Štajercu“ in druga taka nelepa dejanja, kar smo svoj čas že poročali. Ker so porotniki spoznali, da

so očitanja v onem dopisu odgovarjala resnici, znali so obtoženca nekriva, ju torej oprostili, sod pa obsodilo kaplana Muršič-a na povernitev stroškov (O jej!) Radovedni smo, bode li sedaj ta gospod miroval ali ne. — Povsod smola in kdor išče „stakne“.

Obsojeni hujskači. 19. maja vršil se je v Pomurju klerikalen shod, ki je imel nalogo, proti drugače mislečim sčuvati. Zaradi takega postopanja je celjski c. kr. okrajno glavarstvo ta shod, ko se je končal, pričel, razpustilo. Vsled tega razsrjeni in skoz nas duhovnikov vzpodbujeni, začeli so nekateri kmetje razsajati. Pri dne 18. junija v Šmarji se vršeči kazenski obravnavi bili so obsojeni: župnik Kreft na 30 dni ali 3 dni zapora, kaplan Pintarič na 50 kron ali 3 dni zapora, kmetje A. Čretnik, A. Bečnik in F. Vojna na 3, 2, oziroma na en teden zapora. S tem pa ni vse pri koncu, ker baje pridejo še nekatere druge obravnave na vrsto.

Vurberg. Tukajšnjim prebivalcem je prav žal za prejšnjim župniku, ki je od tod odšel. Spoštovalo se je domače ljudstvo in priljubljen je bil tudi pri tukajšnjih Nemcih, katerih se posebno v poletju tukaj precej mnogo nahaja, kajti bil je prijazen proti vsakemu brez razločka narodnosti in vere. Pa s prihodom provizorja, ki bo znabiti tudi tukaj župnik postal, se tukaj izginili mirni časi. Na oratorij so od nekdaj zahajali tukajšnji Nemci, učitelji in nekteri stari možje, a sedaj je dal provizor okna zabiti, da ne more nihče nikdo v cerkev gledati, a tudi v zagredi nikogar ne trpi, da si so že stari ljudje od nekdaj smeli notri biti. — Tukajšnji stari vojaki ali veteranci so imeli 19. maja svojo svečanost ter so g. provizorju plačali za mešo 2 gl. Ko so ga šli fantje za možnarje prosili jih je sicer posodil, a rekel je, da ti možnarji so za cerkev, pa ne za tako oslarijo. A pri Sv. Barbari je baje rekel, da so veteranci stari biki! Tako tedaj Mi, ki smo cesarju služili, smo osli in biki! Če so veteranci mešo plačali, za koga je tedaj on sv. mešo služil? On bi pač naj pomislil, da voli bodejo in oslarijo. Tu v Vurbergu je že od tega časa kar se tukaj žemlja prodaja, shranjeval prodajalec svoj koš meš sv. mešo v mežnarijo, da je zamogel v cerkev iti, a tudi to je prepovedal ta novi gospod. Ker že sedaj tako ravna z nami, kaj bo še le, če res župnik postane? Večen nemir bo, a mnogi bodo izgubili vero pri takem duhovniškem ravnanju in postopanju. — Briga se tudi mnogo za to, katere časopise kdo čita. Posebno pa mu ne ugaja „Štajerc“, kajti rekel je 18. t. m. v šoli učencem, da tisti, kateri „Štajerca“ čita, ima smrten greh. Ko je moj dečko iz šole prišel, me je vprašal, če je res smrten greh „Štajerca“ brati? Jaz sem otroka podučil. Svetujem temu provizorju, naj otroke uči Kristusov nauk, a druge reči naj pri miru pusti. Če on otrokom reče, da je greh „Štajerca“ brati, a jaz kot njegov oče ga berem, tedaj si bo otrok mislil, da sem velik grešnik. A ker ga jaz podučim in rečem da to ni res, tako si mora deček misliti, da je veroučitelj lagal. Tako postopanje ne bo pri odgoji otrok dobrih nasledkov imelo. Prečastitega gos-

podu ptujskega prošta, ki imajo pravico pri nas župnike imenovati pa prosimo, da nam ne bi sedanjega provizorja za župnika imenovali, ker potem ne bo miru. V Vurmbergu stanuje razven kmetskih, tudi več gospodskih ljudi posebno pa poletu. Tukaj je treba miroljubnega izobraženega župnika a ne tacega, ki primerja poštene možje z živino.

Od Sv. Jurija v Ščavniški dolini. (Preganjač Štajerca.) Prav dobro si dragi „Štajerc“ v svoji 2. številki tistega klerik-neumnega fanta, Jožefa Štelcer v Kraljovcih, ko si ga takrat opomnil, da naj pazi, da ne bode kedaj ob kakej priliki regimentno v lužo zaštelcal. Res takrat je ponehal tebe preganjati, ter tvoje naročnike sramotiti. Sedaj pa, ko se je k porodu bližal sinček, (Slov. Gospodarja) „Naš dom“, je ta Joško Štelcar začel najhujše hujskati proti tebi, ter je povsod bodisi na polju, travnikih in v vinogradih pri delavcih imel cele govore ter vabil in prigovarjal ljudi, da te naj zavržejo in si raji novo izhajajoči list „Naš dom“ naročijo. Tako je tebe grdo črnil s svojim govorom v pondeljek dne 20. maja v nekem vinogradu v Kočkem vrhu, kjer ga je poslušalo okrog 50 delavcev. Pa takrat jo je Štelcar slabo skupil, ker vsi so stali za tebe dragi „Štajerc“ kakor skalā, ter rekli, da si ti najboljši učenik kmetskega ljudstva. Ti ubogi modri klerik, Jožek Štelcar pa le idi s tistim paglavcem in laži-kljukecom rakom žvižgat! Mi zavedni pametni fantje pa ne bomo nikdar tebe preljubi „Štajerc“ zapustili, ter bomo videli, kdo bode poprej kašo pihal mi, ali Štelcar z novim paglavcem. Za danes dovolj, drugikrat nekoliko več! Štajerčev fant.

„Gospodarjeve“ smešnice. „Sl. N.“ prinesel je od 20. t. m. to le: Iz Maribora se nam piše: Zadnji „Slovenski Gospodar“ prinaša pod rubriko: „smešničar“ sledečo duhovito „smešnico“: „Na potovanju: A Zakaj se imenuje štajerski učiteljski časopis „Popotnik“? B Zato, ker popotuje iz tiskarne v tiskarno. A Torej ti tudi nimaš upanja, da bi „Popotnik“ v Celji ostal? B nikakor ne.“ — Kakor se vidi, bode „Slov. Gospodar“ kmalu vse humoristične liste prekosal. Mogoče mu bodo ugajale tudi sledeče smešnice: A Zakaj se imenuje štajerski duhovniški časopis „Slovenski Gospodar“? B Zato, ker hočejo duhovniki povsod Slovencem „gospodariti“. — A Zakaj se „Slovenski Gospodar“ toliko huduje na „Štajerca“? B Ker je Slov. Gospodarju urednik „Korošec“. — A Zakaj stane „Naš Dom“ na leto samo eno krono? B. Ker več vreden ni. — A Zakaj se imenuje „Naš dom“ sinček „Slov. Gospodarja“? B. Ker je bil „Naš dom“ od „Slov. Gospodarja“ brez madeža spočet. — Zakaj je izšel „Naš dom“ v manjši obliki kakor „Slov. Gospodar“? B. Zato, da si kmetje ne bodo mogli vanj zavijati sira in klobas, kakor v „Slov. Gospodarja“.

Iz kraja takšnega, kjer „Štajerca“ vsak rad ima. Zopet sem primoran en dopis zložiti in ga med naše čitatelje razglasiti. — V prvi vrsti se imam tebi dragi „Štajerc“ za dobre nauke in različne novosti zahvaliti in le želim tudi jaz, da bi že skoraj tednik postal. Poročati hočem tedaj in vse deloma pojasniti razmere, ki se vršijo pri nas. Jaz kot volilni mož,

bil sem dne 20. maja tudi pri volitvi in vseh sejah v volilnem odboru gornjeradgonskem. Jaz sem vse, z ušesi in očmi od začetka do konca zasledoval, a nisem tega ničesar slišal, kar sedaj zopet tisti ljudje govorijo, kateri še zmirom v temo gledajo in našega g. Bračka strašno čertijo ter menijo, da more naš okraj na siromaško palico priti, če bode tako dalje šlo. Klerikalci trdijo, da je odbor lani g. Bračku plačo na 800 kron povišal, letos pa, da mu je daroval (šenkal) kar 1500 kron. Ali ni to grozno? Ne, le malo počakaj dragi bralec, vse ti hočem na kratko razložiti. — Leta 1890, bil je g. Bračko izvoljen kot načelnik okrajnega zastopa. Prejšnji načelnik imel je letne plače 400 gl., ali g. Bračko, kot blaga duša in vedoč da je okraj v velike dolgove zakopan, je od svoje lastne plače vsako leto 100 kron popustil; to je sedaj že za 10 let. Leta 1890 je obljubil prejšnji odbor za zgradbo železnice iz Radgone v Ljutomer 20000 gl. Denarja ni bilo, tedaj so vložili prošnjo na radgonsko hranilnico, naj jim ta dovoli to posojilo. Hranilnica je v to dovolila. Tedaj je bil na novo izvoljen g. Bračko, kateri je dobil povabilo, naj pride po denar v hranilnico, kar pa on ni storil, pač pa presodil, da okraj ni dolžen tega dolga plačati, ker stvar, zadevajoča železnico, ni bila tako izvršena, kakor je bilo pogojeno. Pričela se je toraj pravda, ki je trpela celih deset let in hvala Bogu se za nas najbolje skončala. In komu se imamo za to zahvaliti? gotovo g. Bračkotu. Zatorej mislim, da on teh 1500 kron ni zastonj dobil; v prvi vrsti že zato ne, ker je vsako leto od svoje letne plače popustil 100 kron, kar znaša v desetih letih 1000 kron, v drugi vrsti pa, ker je on pri tej pravdi imel strašno veliko potov in skrbi, katere bi se mu gotovo še z enkrat višjo svoto plačati ne mogle. Pomislimo vendar kakšno je bilo materijalno stanje, ko je g. Bračko nastopil kot načelnik. Bilo je več tisoč dolga, a odstotki bili so višji kot sedaj. Sedaj je v teh 10 letih ves dolg plačan, zgradila se je ščavenska 10 kilometrov dolga cesta in prihranjenega je več tisoč goldinarjev denarja, pa tudi mislim, da se vsak lahko prepriča, kateri hodi po naših okrajnih cestah in vidi kakšne so bile prej in kakšne so zdaj. Dragi bralec, ki me osebno ne poznaš, nikar si ne misli, da sem jaz kaki večji njegov prijatelj. Jaz sem v okrajnem odboru že tudi proti njemu glasoval, dokler sem bil še slep, ali sedaj sprevidim, da je vse prav, kajti njegovo delo se hvali samo. Ravnokar mi je prišlo na uho, da se je neki nesramen dopisnik v „Domovini“ na dolgo in široko sprivil nad Bračkota in njegovo delovanje. Takega dopisuna ni več prištevati človeški družbi, ta je v naših očeh, ki Bračkota poznamo, nesramen obrekovalec, lažnivec in lopov. — Konečno še nekaj: „Gospodarjev pankert“ po domače „Naš Dom“ prinesel je od murskega polja nek lažipoln dopis, v katerem če svoje krompirjevce nalagati, da so Štajerčevi“ naročniki samo tisti, kateri so svoje premoženje skoz pijančevanje zapravili. Studi se mi take bedanje poslušati, še manj pa na nje odgovarjati, le toliko rečem „Štajerčevim“ naročnikom na ljubo, da mnogo

mного bogatejših in zavednejših naročnikov ima „Štajerc“ sam, kakor pa vsi oni lažnjivi kljukeci skupaj. — Z bratskim pozdravom. — Posestnik i. t. d. iz Janišberga.

Zunanje novice.

Strašna drama na morju. Avstralski listi poročajo, da je zadel nedavno parobrod, ki se je vozil iz Manile v Singapore, ob morskno pečino, ter se je razbil. Na parobrodu je bilo 17 ljudi, kateri so se rešili v dva čolna. Manjši čoln s peterimi ljudmi je takoj izginil v valovih, a drugi z desetimi možimi, kapetanom in krmarjem je begal dolgo časa po morju. Popotnikom je zmanjkalo hrane; jedli so morskno travo, grizli podplate svojih čevljev in celo les. 25. dan tega strašnega potovanja je pa nakrat planil neki mornar na krmilca ter mu je razklal glavo, potem je začel jesti svojo žrtev. A drugi so mu izrgali truplo iz rok in ga zagnali v morje. Naslednjega dne je hotel zaklati dotični mornar kapetana, a drugi so ga urno zgrabili ter ga ubili. Dva sta zblaznela, kapetan je 30. dan umrl od glada. Drugi so ali zblazneli ali poskakali v morje, samo dva sta se rešila. Čoln je namreč naposled došel k otoku Doubi, kjer so prebivalci sprejeli že skoro onemogla nesrečneža. Tu sta ostala tako dolgo, da sta ozdravela, potem sta se odpeljala domov.

Smrt pri zaročni pojedini. Z Dunaja se poroča, da so v Süssenbrunn ob severni železnici slavili zaroko hčerke gostilničarke Terezije Schlederer s sinom župana Schöpfleiterja. Zaročenčevi starši so bili proti zvezi, in niso prisostovali zaroki. Med tem ko so se gostje zabavali, pili in peli, sta zaročenca izginila brez sledu. Našli so ju na polju mrtva. Ustrelila sta se.

Vsa obitelj zastrupljena. Ciganski kapelnik Josip Totzauer v Titelju je kupil 15. t. m. popoldne od neznane srbske kmetice dva litra mleka ter ga dal piti svojim otrokom. Kmalu pa se je radi silnih bolečin v drobu začela vsa obitelj valjati po tleh. Poklicali so zdravnika, ki je dognal, da so otroci zastrupljeni. En otrok je umrl, a tudi drugi so nevarno bolni ter bodo morda umrli. Srbsko kmetico so dobili in zaprli. Dognalo se je, da je bil v mleko padel pajek, ki ga je zastrupil.

Smrt med poroko. Polkovnik Fr. Hein v Brašovu se je te dni hotel oženiti z gdčno Zahirczko. Med poročnim obredom pred oltarjem pa se je nakrat zgrudil in umrl. Zadela ga je od razburjenja kap.

Gospa Louis Botha je jako imenitna žena. Poznajo jo v Natalu prav tako kakor v Transvaalu, kjer je stanovala s svojim možem, in sicer v Vryheidu, na meji dežele Zulov. V Bothovi hiši se je zbirala vedno vsa burska inteligenca; ta nad vse gostoljubna hiša je bila vedno vsem vzor mirnega, prijetnega življenja. Gospa Botha govori prav tako angleški kakor svoj materin jezik. Ko je otvoril lord Roberts bolnico v Pretoriji, občudovale so vse Angležinje ljubeznivo in duhovito gospo Botha in njeno prijateljico gospo Mayer,

ženo burskega generala. Gospa Botha je prav tako junaška kakor njen mož. Stopala je smelo po višjih, kjer so žvižgale krogle okrog nje.

Smrt briganta. Zopet je poginil velik italijanski bandit, imenom Bulai, imenovan Musolino II, ki se skrivaj v okraju Arezzo. Ko je bil star 20 let, je sečal duhovniško semenišče v Citta Castellu. Njegova največje hrepenenje je bilo, da postane duhovnik. Njegova prejšnja želja je bila, da postane duhovnik. Toda hudobne intrige so povzročile, da ga ni hotel posvetiti. Jezen je stopil pred škofa ter dal osorno: „Vaša svetlost me naj ali posveti za duhovnik ali pa grem v gozde ter postanem ropar!“ Škof mu nato pokazal vrata. Bulai pa je šel in napisal bogoslovni spis, poln duha in izredne dialektike naperjen proti škofu. Potem je šel v gozd in postal bandit. Leta in leta je požigal, ropal in moril po deželi. Bali so se pred njim, in karabinerji so ga lovili kakor divjo zver. V stiski se je končno zatekel v močvirje Patena. Kmalu je bežal je k nekemu vaškemu duhovniku lačen in umoran, ter prosil da se ga usmilijo in ga skrijejo. Duhovnikova sestra ga je najprej skrila v malo ložo, potem pa je šla klicat karabinierje. Ti so vdrli v ložo ter po hudem boju Bulaija ustrelili.

Strašen zločin. „Agram Tagblatt“ poroča sledeči strašni dogodek iz okolice Knina v Dalmaciji. Nekaj kmet, čegar imena list ne imenuje, je gnal pred se s katerimi dnevi s svojo hčerjo na trg dva vola, kateri je prodal za 250 gld. Na poti domov pa je izročil denar svoji hčeri, da ga spravi, ter ostal slučajno nekaj korakov zadej. V tem trenutku so napadli na njega znani lopovi kmeta ter zahtevali denar. Mož je zavrejel, da ga nima, a roparji so ga davili tako dolgo, da je izdihnil. Hči je tekla prestrašena po cestah, dalje ter vsa zasopljena in smrtno utrujena pribežala do neke kočje, kjer je prosila tam bivajočo žensko naj jo skrije. Ženska jo je navidezno skrila ter rekla, naj ostane tudi ponoči pri njej, češ, da v tem ni varno hoditi domov. Ali morilci in roparji so kmetu in njegovim baš stanovalci tiste kočje, in dotična ženska je bila ž njimi v sorodu. In roparji so se vrnili domov ter sklenili, da deklet po voči umore. Dekle je šlo spat v posteljo k hčerki enega izmed roparjev. Legla je na desno stran. Ponoči pa je roparjeva hčerka vstala in šla pit vodo. Vrnivši se, se je vlegla na desno stran, tujka pa se je pomaknila na levo. Kmalu nato je začela v temi korake; prišli so roparji ter zgrabili roparjevo hčer, ker so mislili, da leži ondi tujka. In roparjevo hčer so zadavili in jo vrgli v peč. Med tem ko so roparji po obleki iskali denar, pa je tujka s srcaji pobegnila ter ušla. Srečala pa je orožnike in finančno stražo ter jim ovadila vse. Orožniki so roparje zgrabili in odvedli v zapor. Takrat šele so se pazili lopovi, da so umorili in zadavili domačo hčer in ne tujke.

Ženo sesekal. V Bruslju je agent neke banke Demez, umoril svojo 30-letno ženo ter jo sesekal na majhne kosce. Demez in njegova soproga sta prišla pred dvema mesecema iz Verviersa v Bruselj. Prepovedala in pretepela sta se vsaki dan. Od prejšnje soproge bote pa ni nikdo v hiši opazil gospe Demez. Redarstvo

je siloma odprlo stanovanje ter našlo posamezne dele telesa v škrinjah in omarah.

Bogat blagoslov. Iz Prage poročajo, da živi v Kral. Vinogradih 51 let stari stavbni paznik F., ki je imel s svojo sedaj 39 let staro, močno in zdravo ženo že 21 otrok. Žena je rodila dvakrat trojčke, šestkrat dvojčke in trikrat po enega otroka. Vsi otroci, mati in oče so zdravi in čvrsti.

Gospodarske stvari.

Ustanovitev kmetijskih pridobitnih in gospodarstvenih zadrug na Štajerskem.

Na svetlo daje c. kr. štajersko namestništvo po naročilu c. kr. namestnika Manfreda grofa Clary in Aldringen.

Konec.

Naprave, katere v tej zadevi na Štajerskem že obstojé, bodo morale še bolj v občnost priti. Pri ustanovljenih prodajališčih gledé surovega masla in pri ustanovljenih sirotkarskih središčnicah je treba delovati na ugodne prodajne pogoje, in pasamezne sirotkarske zadruge se imajo s tem, da se iste naslonijo na blagajnice za hranilne vloge in na posojilnice, ter na druge prodajne zadruge, pospeševati v vsakem okolišu, kjer so pogoji za to dani.

c) Za vkupno prodajo in skupno uporabo je sposobna tudi ustanovitev onih zadrug, katere se pečajo s pridelovanjem lanù in z uporabo hmelja. Take zadruge prideljujejo s tem, da pridelke spravljajo, hranijo in obdelujejo, enakomerno blago. S tem pa, da iste poiščejo ugodnejše prodajne pogoje, se dosežejo tudi boljše prodajne cene.

d) V vinskih krajih je jako koristno, da se grozdje, katero se od strani posameznih združnikov nakupuje, vkupno tlači in potem vino v skupne kleti spravlja. Ustanovitev vincarskih zadrug prinaša velik hasek s tem, da se posamezniku ne more pridelek odvzeti po nizki ceni od strani kupcev in da se lahko pridobiva za konsum čista, pristna, prirodna vina za ceno, kateradaje ne samo kmetovalcu, ampak tudi potrošniku dovolj koristi.

e) Velik pomen bode morala imeti na Štajerskem združbna uporaba sadja in zelenjave. Štajersko sadje je jeden najvažnejših pridelkov dežele, po katerem se zelo poprašuje. Uspehi, katere je dosegla središčnica gledé uporabe sadja v Gradcu od časa svojega nedavnega obstanka, že kažejo, da se z razvojem združene organizacije sadjarstva zamorejo doseči velike koristi za kmetovalce. Tudi ustanovitev zadrug, katere se pečajo z rejo perotnine in s prodajo kurjih jajc, bi našla na Štajerskem ugodna tla.

f) Žitne prodajne zadruge. Te zadruge imajo nalogo, da zbirajo, prebirajo, čistijo s stroji žito kmetovalca in da isto potem spravljajo v skladovnice, sezidane od strani zadrug.

Združene skladovnice, obstoječe na Nemškem in tudi že v nekaterih deželah Avstrije, so doslej imele jako ugodne uspehe. Zadruga deluje na to, da se sejejo oziroma sadijo enakomerni pridelki. Posamezniki

prihranijo si prevoz, stroške shrambe, stroške gledé poiskanja trga, in skladovnim zadrugam je mogoče v zvezi z mlini, pivarnami itd. priskrbeti trajni trg gledé spečavanja blaga in doseči za posamezne vkladnike ugodne cene.

Pozneje treba bode misliti tudi na ustanovitev pekarskih in mlinarskih zadrug.

Ako se na ta način posreči, da se pridružijo mreži Raiffeisen-ovih blagajnic ostale kmetijske zadruge, potem se usnuje za trg gledé kredita in blaga organizovani sestav, pridelovalci pridejo s potrošniki zopet v ožjo zvezo in s tem se pospešuje blaginja obeh.

Ministerstvo za poljedelstvo obljubilo je obilo podporo in pospešitev kmetijskih zadrug.

Podučni tečajji za računarje in izplačevalce blagajnic se bodo gmotno podpirali, ustanove dajale za potovanje v svrhu učenja združnih naprav v drugih deželah, doneski donašali za izvršitev revizije in za organizacijo zadrug, dalje se bodo dajale središčnicam subvencije in podeljevali doneski za napravo glavnico skladovnic itd. Na kmetovalcih samih je ležeče, da se isti organizujejo za te gospodarske namene, kajti na ta način bodo isti gotovo bistveno k temu pripomogli, da se kriza, katera istim preti, odvrne in njih blaginja pospešuje.

Naloga državnih oblastev bode, podpirati po svoji moči ta prizadevanja.

O hranitvi smodnika za streljanje proti toči.

Eden glavnih vzrokov tako pogostih nesreč pri streljanju proti toči je brezskrbno ali nerodno ravnanje s streljivom. Shranjevanje smodnika se ne redko vrši tako lahkomišlno, da se je le čuditi, če se ne pripeti še več nesreč.

Z izgovorom, da se ljudje boje tatvine smodnika, zavlečejo pogostoma smodnikovo vrečo koj kam na podstrešje, v kleti ali druge neprilicne prostore. Kako lahko najdejo posli ali otroci smodnik, se z njim igrajo, ne znajoč za strašno nevarnost, v kateri so, ali pa tudi iz samovoljnosti. Po takem početju se ne povzroči lahko le telesno poškodovanje okoli stoječih, temveč se lahko porušijo in pogore cela bivališča, če se smodnik vname.

Zategadelj je neobhodno potrebno strelce in druge ljudi, ki se s streljanjem bavijo, opozoriti na grozno nevarnost ter jih zavezati, da se ravnajo po tukaj navedenih pravilih.

Streljivo za streljanje proti toči obstoji iz raznesnega smodnika, netilne vrvice in varnostnega netila, trakov z zažigalom. Vse te priprave se morajo hraniti na suhem, ognja varnem kraju. Ognja varen je kraj, ako se v njegovi bližini ne kuri, ne sveti, ne kadi in se sploh ne prihaja z lučjo blizu.

Vsako strelišče ima ročno zalogo streliva, ktera naj bi zadostovala za 100 streliv.

V vsaki streliščni hišici je omara za shrambo enega dela smodnika, netilnih vrvic, žigic in trakov z zažigalom.

Smodnik v omari naj se devlje v pločnato škatljo,

ktera ga drži 3—3½ kilograme, kar zadostuje za 20—25 strelav. Skatliji naj se pokrov tako odpira, kakor pri skrinjah.

Pri basanju topa vzame strelec z merico predpisano množino smodnika iz skatlje ter jo takoj zopet zapre s pokrovom. Škatlja pa med strelom ne sme morebiti radi priročnosti ostati kje v bližini topa, ampak zaprta se postavi kakor je v omaro, ker sicer bi se po nesreči venderle utegnil vneti smodnik.

(Konec sledi).

Loterijske številke.

Trst, dne 15. junija: 9, 83, 75, 48, 18.

Gradec, dne 22. junija: 90, 15, 53, 67, 41.

Kdor si želi naročiti

korita iz cementa

oglasi naj se ustmeno ali pismeno pri

JANEZ FRAS-u, zidarskem mojstru pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

237

Najvišje

odlikovanje.

J. FRIEDLAENDER

tvornica strojev

Dunaj XX, Dresdenerstrasse 46

špecialitete:

XXX stroji XXX

grablje, obratišča za travo, deteljo in žito.

Košnja za poskušnjo!

NB. V različnih krajih na Štajerskem vršile se bodejo v mesecu juniju poskušnje s košnjo in podelim na vprašanje rad dotične naslove.

1 leto polna garancija.

240

Zgubil se je v Leskovcu ali Dornavi zlat prstan z belim kamnom. Kdor ga najde, dobi 5 gold. nagrade. Oddati ga je pri g. okrožnem zdravniku dr. Sadnik-u v Ptuj, Herrengasse šte. 5.

Resnična ženitna ponudba.

Na Spodnjem Štajerskem, v vinorodnem kraju, eno uro od železnične postaje živeči posestnik, vdovec brez otrok, nekaj čez 40 let star, pošten in varčen človek, želi v zakon vzeti kmečko 30 do 40letno samico ali vdovo brez otrok, ki ima nekoliko premoženja v gotovini in pa veselje do gospodarstva. Ponudbe poslati je pod imenom „Zaupnost“ na upravništvo „Štajerca“ v Ptuj

241

Škrinja za moko ali žito

s štirimi predali za zapirati, skoraj nova, se za 10 kron proda. Vprašati je pri

J. Gspaltl-ju zlatarju in optikerju v Ptuj.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzan

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih 6 velikih steklenic K 4 — poštine prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane 2 lončka K 3.50 poštine prosto razpošilja plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Progradu pri Rogatec-Slatina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt

Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.

Na drobno dobiva se poovsod. 137

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, ockoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerovne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepično, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1¼ kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepično, boleš utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Skatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Bichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Varstvena znamka.

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo ista posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za praščice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolišče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

arstvena znamka.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzetjem pošlje.

V hiši v spodnji dravski ulici šte. (Unterdraugasse) v Ptuj proda se po kompletna uprava za špecerijsko trgovino.

V najem se išče

prostor za malo štacuno. Ponudbe pošiljati so upravnistvo „Štajerca“.

V najem se da trgovina na dobrem kraju brez konkurence. Vprašanja sprejema upravnistvo „Štajerca“.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem posloju, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 $\frac{1}{2}$ % nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 zvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5 $\frac{1}{2}$ % nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Al. Kranegger,

kamnoseški in stavbeni mojster v Mariboru, graška cesta

pri kolodvoru

priporoča svojo veliko zalogo

nagrobni spomenikov

iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobni kamnov in predelovanje starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in kamnov in kamnov za žrmlje.

213

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami v Celju, glavni trg 2,

priporoča svojo največjo zalogo molitvenih in šolskih knjig in ljudskih (narodnih) spisov.

20/f.

FRANC KOSI,

civilni vojaški in krojaški mojster v PTUJU

naznanja stem da se je iz dosedanjega stanovanja preselil v Bürgergasse št. 10 in svojo obrt dokaj povečal.

Ob enem se tudi nadalje priporoča cenjenemu občinstvu, visoko častiti duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform

po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi za prav obilen obisk.

216

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti; dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne 24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun

kramarskih in živinskih sejmov, ob enem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun domačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski kupci.

45

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi s osirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo — sladno kavo (pristo samo v znanih izvornih zavitkih).

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch
slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)
v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz
ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi
Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa-
(Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo
najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo
i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri,
hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake
trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo
pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcu papir za
fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzeln)
in pinzeln za belenje malanje in slikanje. Nove
muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in
srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge
v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji
ceni. 177

LAMPIJONI

v največji izberi in po najnižjih cenah priporoča

W. BLANKE v PTUJU. 227

Naznanilo.

Ako želi kdo svoje **stanovanje go-
spodarska poslopja, opravo, ob-
leko, klajo, slamo, zrnje, vozove
in živino dobro** in po nizkej ceni
zavarovati proti ognju, ta se naj oglasi pri

J. Riegelbauer-ju v Ptuj,

okrajni zastopnik dunajskega zavarovalnega društva, vrhovni
zastop v Gradcu.

NB. Vsaka škoda se **hitro in natan-
čno** izplača. 223

Dva kolarska pomočnika takoj sprejemem.
Martin Rakuš,
kolarski mojster v **Jurovcih**, pošta **Sv. Vid**
pri Ptuj. 235

Trgovski učenec

223
slovenskega in nemškega jezika vešč, se takoj sprejme v trgo-
vini z mešanim blagom na deželi pri g. **Leop. Hofer-ju** v
Sv. Ilju pri Slovenjemgradu. Prosilci z dezele imajo prednost.

Brata Uray

poprej M. Thurmann
usojata se, cenjeno občinstvo opo-
zarjati na

posebno znamenito zalogo strojev:
mlatilnic, vitel (kupje)

za rezanico, kakor tudi

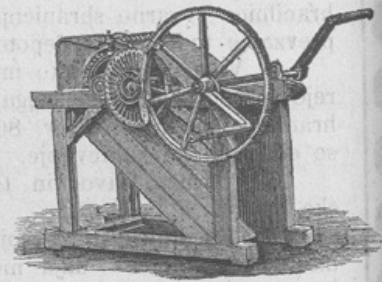
traverse, železnične šine,

stavbinske okove (Baubeschläge), pocinjeni
železni pleh, strešna lepenka (Dachpappe),
judendorfski roman- in portland-cement,
cinasti pleh, motike in lopate najboljše vrste
i. t. d. Vse to po izredno nizkih cenah.

Za izvrstno
kvaliteto najin的角度
prevzameva

vsako garancijo
in v slučaju, da bi
imela katera kako
napako, jo
brez zadržka za-
zamenjeva.

231

Štev. 12627.

Razglas.

Vsled dovoljenja c. kr. štajerskega namestnika
z dne 11. maja 1901, št. 11496, se mestni ob-
**Maribor proti opustitvi dosedaj obstoječih mesečnih
in letnih živinskih sejmov** podeli dovoljenje, da se
mesto istih od sedaj naprej vsako drugo in četno
sredo vsakega meseca eden živinski sejem vršiti.

Pade li kateri teh dnij na kak zapovedan
nik, vrši se sejem na delavnik en dan poprej.

To se naznanja s pristavkom, da se bodo
novi sejmi že sedaj to je 12. in 26. junija vršili.

Mestni odbor v Mariboru, dne 30. maja 1901

Župan: Nagy

Vinogradniško posestvo

obstoječe iz 2 oralov trsja, 8 oralov mlad-
gozda, 4 oralov travnikov, njiv in sadnega vrta z
bližno 250 sadnimi drevesi, 1 hiše, 1 hleva, 1 post-
za prešo, 2 kuhinj in orodjem, se za 8000 kron pro-

Vinograd je prav dobro obdelan, ima prav
lego in daje na leto 10—12 polovnjakov dob-
vina. Vse to posestvo drži se skupaj in leži pol ure
lokalne železnične postaje Sv. Duh-Loče na S.
Štajerskem. — Vprašanja naj se pošiljajo g. naduč-
Frideriku Lang v Vojniku pri Celji.

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptuj

Wagplatz pri mostu.

164

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatino, sreberino in optičnim blagom v **PTUJU**, v gledališkem posloju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z btjem od gl. 2.50 višje.

Druga ure, zlatenino in sreberino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine, stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito, grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Dunaj, III/1 Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Drogerija (lekarna dišav.)

MAX WOLFRAM

Maribor, gosposka ulica 33

priporoča

vsakovrstna zelišča, dišave, cvetove in druge potrebščine za hišo, živino in drugo gospodarstvo. Jesihov esenc za napravo najmočnejšega jesiha. (Subštance) esenci za mošt iz česar se napravi zdrava domača pijača. Čaj, rum, medicinska vina, zdravniška obvezila in drugo kirurško blago i. t. d. 84

Učenec

iz dobre hiše in iz z dobrimi šolskimi spričevali sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri firmi

224

Brüder REITEB v Slov. Gradcu.

Brata Slavitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 " — "
Singer Titania	120 " — "
Ringschiffchen	140 " — "
Ringschiffchen za krojače	180 " — "
Minerva A	100 " — "
Minerva C za krojače	160 " — "
Howe C za krojače in čevljarje	90 " — "
Cylinder Elastik za čevljarje	180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

stroji za mlaiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na par.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

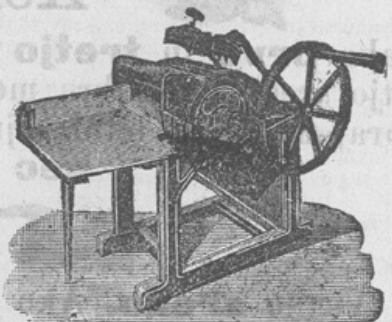
na roko, pritrdljive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznani najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-jočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze imajo zraven stojajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Avstro-Ogorskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plebatihi skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24.—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptuj in Franc Kupnik v Konjicah.

Pozor!

Za samoizdelovanje domačega iesiha rabi se „jedilna esenca“. 3 1/2 kg. te esence na 100 litrov vode, da izvrtsten dopelesig. Kg. 70 kr.

Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih steklenicah po 25 kr.; ta vsebina s 5 litri vode pomešana, da 5 litrov izvrtstnega domačega iesiha

WOLF, drogerija v Mariboru, Herrengasse šte. 17.

Pazi naj se ime firme.

229

Mešana trgovina

v najem

se odda vsled družinskih razmer in proti ugodnimi pogoji. Trgovina je na dobrem prostoru in z blagom dobro založena.

220

Karl Spirk, v Negovi pri Radgoni.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

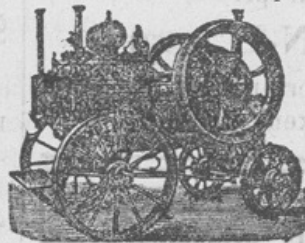
A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špriitom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto. 106

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata brata Slawitsch v Ptuj.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Ceneje kot povsod!

Kdornamerava kupiti nagrobne kamene

naj obišče kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)

tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobnih kamenov po vsakovrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.

Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

Vnovič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Zastopniki se iščejo!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.
Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.
Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah.
Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

147

IG. HELLER, na Dunaju, II₂ Praterstrasse 49.

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kinežkega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimalne, gledališčna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za maltermometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnoglede, vage za mošt, vino, žganje, tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nanosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, esih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v Ptujju v gledališkem poslopju. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek, prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu. Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo 1 krono 20 vin. ali 60 kr. io izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptujju.“

Kot najlepša birmska darila priporoča

Molitvenike

veliko izbiro v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptujju

Glavni trg

nasproti mestne župne cerkve.

Ungerthorgasse

nasproti veliki vojašnici.

Išče se nevesta.

Poštena pridna nevesta s premoženjem, ki zna kuhati za krčmo, je slovenskega in nemškega jezika zmožna in ne čez 30 let stara, se išče za pridnega in poštenega 26letnega mladeniča lepe postave, kateri prevzame lepo posestvo z dobro vpeljano trgovino in krčmo, vredno 12000 gl., v lepem kraju na deželi tik farne cerkve na Spodnjem Štajerskem. — Samo resnične ponudbe s priloženo fotografijo naj se pošiljajo pod imenom

„Trgovec in krčmar“

na upraviteljstvo »Štajerca« v Puji.

243